

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/175/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513203919
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513203919.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska ul. č. 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený advokátom: JUDr. Vladimír Kán, Námestie M. Benku č. 9, Bratislava, proti žalovanému: X. W., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Q. J.. Č.. XX, W., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom: T. F., zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie istiny 50,50 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 17. decembra 2013, č. k. 12C/215/2013 - 24, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia 50,50 eur. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 115a ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p., § 9 písm. b), § 14 ods. 3 zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, § 100 ods. 1, § 101, § 108, § 122 Občianskeho zákonníka a vecne premlčaním nároku uplatneného žalobcom, keď mal preukázané, že žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka dňa 09.02.2011, ktorým dňom sa žalovaný dostal do omeškania s plnením záväzku a zároveň začala plynúť jednoročná premlčacia lehota a nakoľko žalobca podal návrh na súd dňa 14.02.2013, je jeho nárok premlčaný. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne úspechom žalovaného v konaní, ktorému právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že nakoľko sa žalovaný na výzvu revízora dňa 09.02.2011 nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, je povinný v zmysle Čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a Čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave zaplatiť žalobcovi cestovné 0,50 eur a úhradu 50 eur, nakoľko táto povinnosť žalovanému vznikla v zmysle § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) a § 14 ods. 2 Zákona o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom medzi práva z prepravy podľa § 760 Občianskeho zákonníka nepatrí. Vo svojom odvolaní poukázal na skutočnosť, že Zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu na zaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka a preto bolo povinnosťou súdu prvého stupňa na danú právnu vec aplikovať ust. § 101 Občianskeho zákonníka o všeobecnej premlčacej dobe. Žalobca zároveň poukázal na rozhodnutia Krajského súdu

v Bratislave vo veciach vedených pod sp. zn. 15Co/67/2011 a 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd rozhodoval v skutkovo totožných veciach a jeho odvolaniu vyhovel.

Opatrovník žalovaného sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O. s. p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správny.

Občiansky zákonník upravuje prepravné zmluvy (zmluvy o preprave osôb a zmluvy o preprave nákladu) v § 760 až 773. Úprava prepravných zmlúv v Občianskom zákonníku je veľmi stručná a obsahuje iba základné pravidlá, ktoré platia pri prepravných zmluvách. Vzhľadom na väčšie množstvo rôznorodých spôsobov dopravy (železničná, cestná, vodná, mestská atď.), ktoré si vyžadujú svoje špecifické úpravy, nebolo ani možné všetky otázky týkajúce sa právnej úpravy upraviť v Občianskom zákonníku podrobnejšie. Preto § 772 ustanovuje, že podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy ustanovujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify (Komentár k Občianskemu zákonníku).

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Citované ustanovenie nepriamo vymedzuje pojem zmluva o preprave osôb tým, že ustanovuje základné práva a povinnosti účastníkov tejto zmluvy. Podľa tohto ustanovenia zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určenia riadne a včas. Z tohto ustanovenia vyplývajú aj pojmové znaky zmluvy o preprave osôb. Ide o zmluvu uzavretú medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi cestujúcim, ktorého treba dopraviť na miesto určenia a dopravcom, ktorý má povinnosť cestujúceho dopraviť na miesto určenia včas a riadne. Doprava osoby na miesto určenia sa uskutočňuje určeným dopravným prostriedkom, ktorý si cestujúci zvolil. Doprava sa uskutočňuje za odplatu (cestovné). Formu a spôsob uzavretia zmluvy o preprave osoby zákon žiadnym spôsobom nevymedzuje. Ide teda o zmluvu neformálnu, ktorá sa môže uzavrieť rôznym spôsobom určeným v prepravných poriadkoch podľa druhu a spôsobu dopravy (napr. zakúpením cestovného lístka, letenky, vstupom do dopravného prostriedku, znehodnotením cestovného lístka pri vstupe do dopravného prostriedku, dohodou o určení miesta určenia dopravy a pod.) s tým, že podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré si vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných predpisov.

Právne vzťahy účastníkov konania sa riadia ustanovením § 760 Občianskeho zákonníka. Zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave bola uzavretá konkludentným konaním spočívajúcim na strane cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku. Zvláštnosť tejto zmluvy ako zmluvy neformálnej spočíva v tom, že cestujúci nástupom do dopravného prostriedku konkludentne pristupuje na celý rozsah poskytovanej služby, mlčky pristupuje aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zákone č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, v znení neskorších predpisov a v Prepravnom poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Cestujúcemu zároveň vzniká povinnosť, za poskytnutú službu zaplatiť tým, že disponuje platným cestovným lístkom, ktorý je povinný na vyzvanie predložiť ku kontrole a pokiaľ cestujúci nezaplatí riadne a včas cestovné, ktoré je cenou poskytovanej služby, súhlasí s tým, že mu bude účtovaná pokuta. Použitie prostriedku mestskej hromadnej dopravy je v plnej dispozícii občana ako cestujúceho a je na jeho úvahe, či za takto stanovených podmienok do dopravného prostriedku nastúpi a zmluvu o preprave uzavrie. Vo svojej podstate uvedené práva a im zodpovedajúce povinnosti oboch zmluvných strán predstavujú obsah zmluvy o preprave osôb, ktoré nie je možné z uvedeného dôvodu oddeliť.

V danom prípade právne závery súdu prvého stupňa zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu. Správny je aj záver súdu prvého stupňa o premlčaní nároku uplatneného žalobcom.

V prejednávanej veci žalovaný cestoval dňa 09.02.2011 na linke MHD č. 93 bez cestovného lístka a nakoľko sa na vyzvanie revízora nepreukázal platným cestovným lístkom, bol na zaplatenie cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa cestovným lístkom žalobcom prostredníctvom revízora vyzvaný priamo na mieste pri kontrole, čo vyplýva z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 09.02.2011.

V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že záver prvostupňového súdu o premlčaní žalobcom uplatneného práva je síce správny, avšak súd prvého stupňa nesprávne určil deň, kedy začala premlčacia doba plynúť a kedy k premlčaniu došlo. Žalovaný totiž cestoval bez cestovného lístka a bol povinný zaplatiť cestovné 0,50 eur a úhradu vo výške 50 eur dňa 09.02.2011 a preto jednoročná premlčacia doba v zmysle § 108 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňa 10.02.2011 a uplynula dňom 10.02.2012. Žalobca podal žalobu na súd prvého stupňa dňa 14.02.2013, teda oneskorene a nakoľko sa opatrovník žalovaného premlčania dovoľal, nebolo možné žalobcovi premlčané právo priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka).

Žalobca svojim návrhom uplatňoval cestovné a nezaplatenú úhradu (pokutu) v zmysle § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) a § 14 ods. 2 Zákona o cestnej doprave, Čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a Čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, splatnú dňom porušenia povinnosti žalovaného mať zakúpený lístok, t. j. dňom 09.02.2011. Pre práva z prepravy platí premlčacia doba podľa § 108 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že jej dĺžka je jeden rok a nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu podľa prezenčnej pečiatky až dňa 14. februára 2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby.

Žalobca vo svojom odvolaní poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 15Co/67/2011 a 14Co/216/2011, avšak odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že sa s právnym posúdením otázky premlčania v uvedených rozhodnutiach nestotožňuje s poukazom na skutočnosť, že pre odvolací súd v tejto veci nie sú záväzné a právne závery v nich, nie je možné považovať ani za prevažujúcu (zjednotenú) rozhodovaciu prax Krajského súdu v Bratislave.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku o premlčaní uplatnených nárokov a dôvodne vznesenej námietke premlčania a preto napadnutý rozsudok ako vo výroku vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že žalovanému úspešnému v odvolacom konaní náhradu trov nepriznal, nakoľko mu v odvolacom konaní žiadne trov nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné